

Analyse av lufthavnstrukturen

Florø 03. november 2014

Agenda

- Oppdraget fra Samferdselsdepartementet
- Prosjektets tidslinje
- Operative forhold
- FOT utlysning
- Kriterier for transportstandard og flytyper
- Trafikkstrømmer og reisevaner
- Reisetider og kostnadsendringer for mulige scenarier
- Videre prosess

Retningslinje 1 fra SD - oppdrag

- Vurdere luftfartens rolle og hvilke krav som bør stilles til luftfartstilbudet, herunder **kriterier for transportstandard** som f. eks trafikkvolum, kostnader og avstander
- Vurdere hvordan legge til rette for at **luftfart kan skje på kommersielle vilkår**
- Utvikle **et bedre transporttilbud samlet sett**, herunder forslag til en **reduksjon i antallet lufthavner** sett i sammenheng med standarden på annen transportinfrastruktur og videreutvikling av gjenværende lufthavner
- Vurdere **forhold til andre tiltak i samferdselssektoren** (f eks veger)
- **Samfunnsøkonomisk analyse** av forslagene
- **Konsekvenser for Statens kjøp av flyruter, Avinor, flyselskap og for passasjerene**

Tidslinje «Lufthavnstruktur»

Strategifase

01.Feb 2015

- Transportstandarder
- Prognoser og reisevaner
- Flytyper
- Annen transport(vegutbygging)
- Mulige alternative driftskonsepter flyplasser
- Anbefalinger Sør-Norge kort sikt

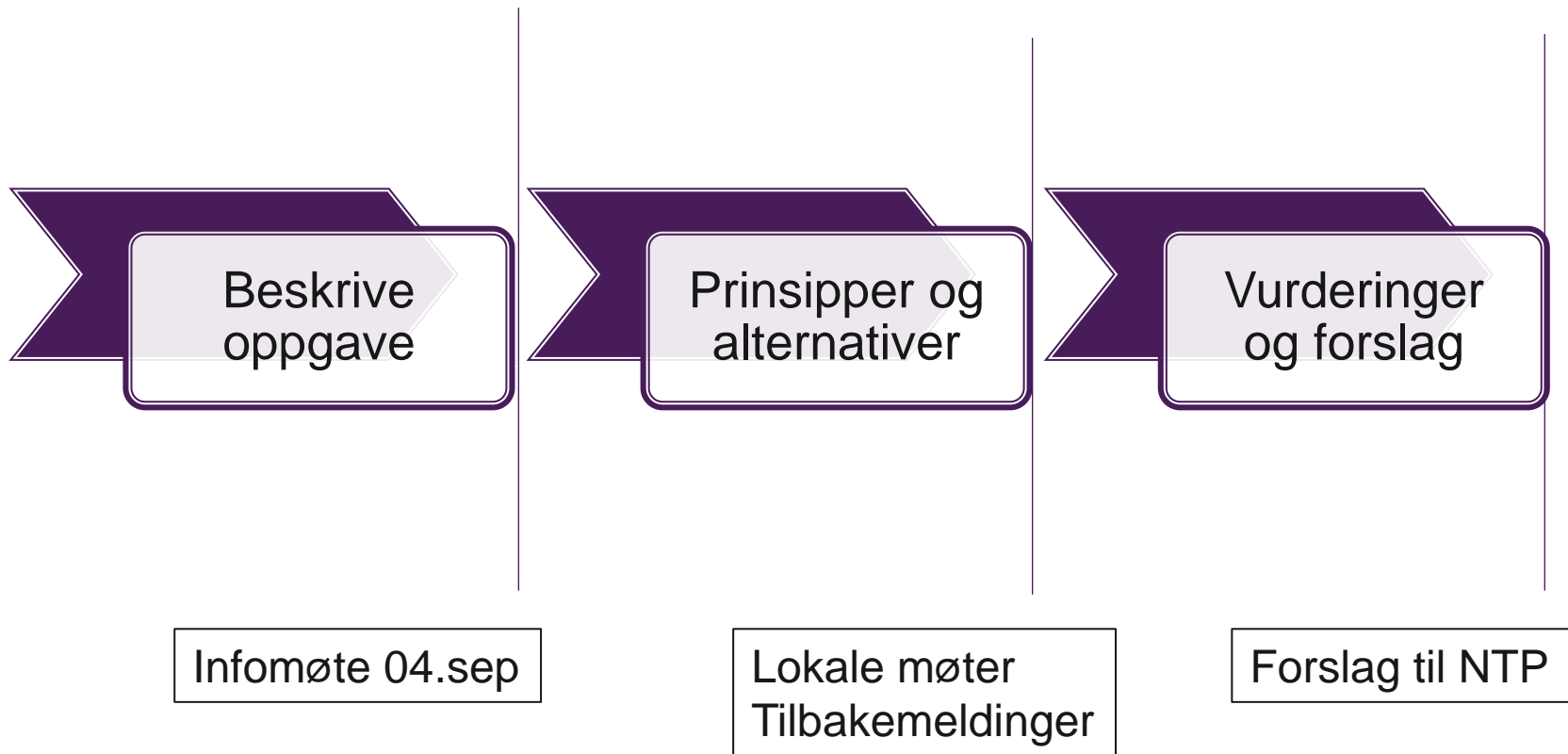
Planfase

01.Feb 2016

1. Anbefaling Sør-Norge langsikt
2. Anbefaling Nord-Norge
3. Anbefaling alternative driftskonsepter

Arbeidsprosessen i strategifasen

3 mulige fremtidsscenarier

1. Uendret lufthavnstruktur
2. Endret lufthavnstruktur
3. Tilpasset tilbud
 - Avinors moderniseringsprogram

Konsekvenser som vil bli vurdert

- Konsekvenser for passasjerene
 - Endrede kjøretider til alternativ lufthavn
 - Endret rutetilbud grunnet flere passasjerer på gjenværende lufthavner
- Endringer i «tilskudd» til trafikksystemet
 - Endret FOT tilskudd til ruter
 - Endrede driftskostnader for Avinor
- Samfunnsøkonomisk kost-nytte analyse

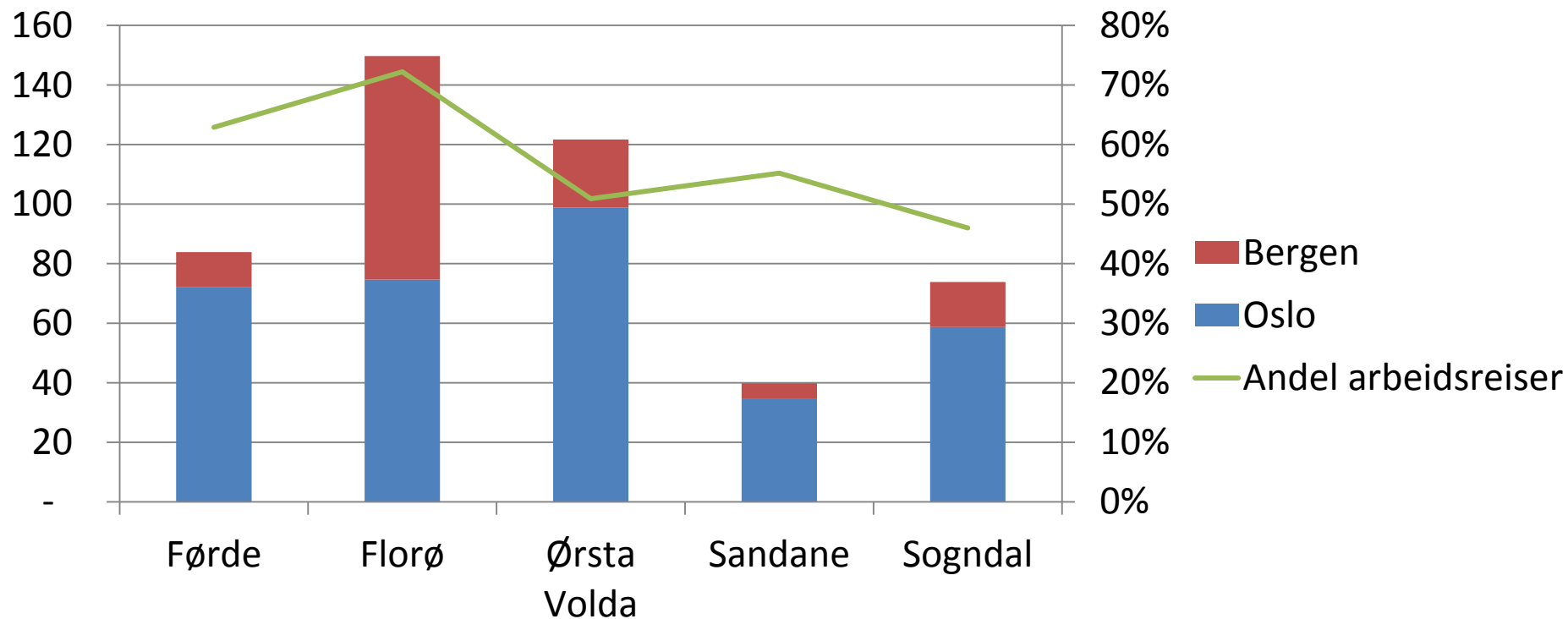
Transportstandard

- Avstand/reisetid til nærmeste flyplass
- Avstand/reisetid til nærmeste stamflyplass
 - Lekkasje til store flyplasser i dag
- Alternative reisemåter, tilbud på veg, bane og sjø
- Transportkostnader og sikkerhet
- Passasjervolumer

Fremtidens flytyper – forutsetninger i prosjektet

- Fortsatt begrensninger i valg av flytyper grunnet korte rullebaner
- Dagens flystørrelse vil også i fremtiden kunne operere på dagens rullebanelengder
- Forlengt levetid på dagens flytyper og utvikling av nye typer

Passasjertall 2013

- ❑ Totalt 469.000 passasjerer/235.000 TR reiser i 2013
- ❑ 15 – 20 % reiser til BGO fra alle flyplassene med unntak av Florø(50%)
- ❑ 78 % vekst i perioden 1993 - 2013

Sogndal inneholder 14.000 transfer

FOT tilskudd og Avinor resultater 2013

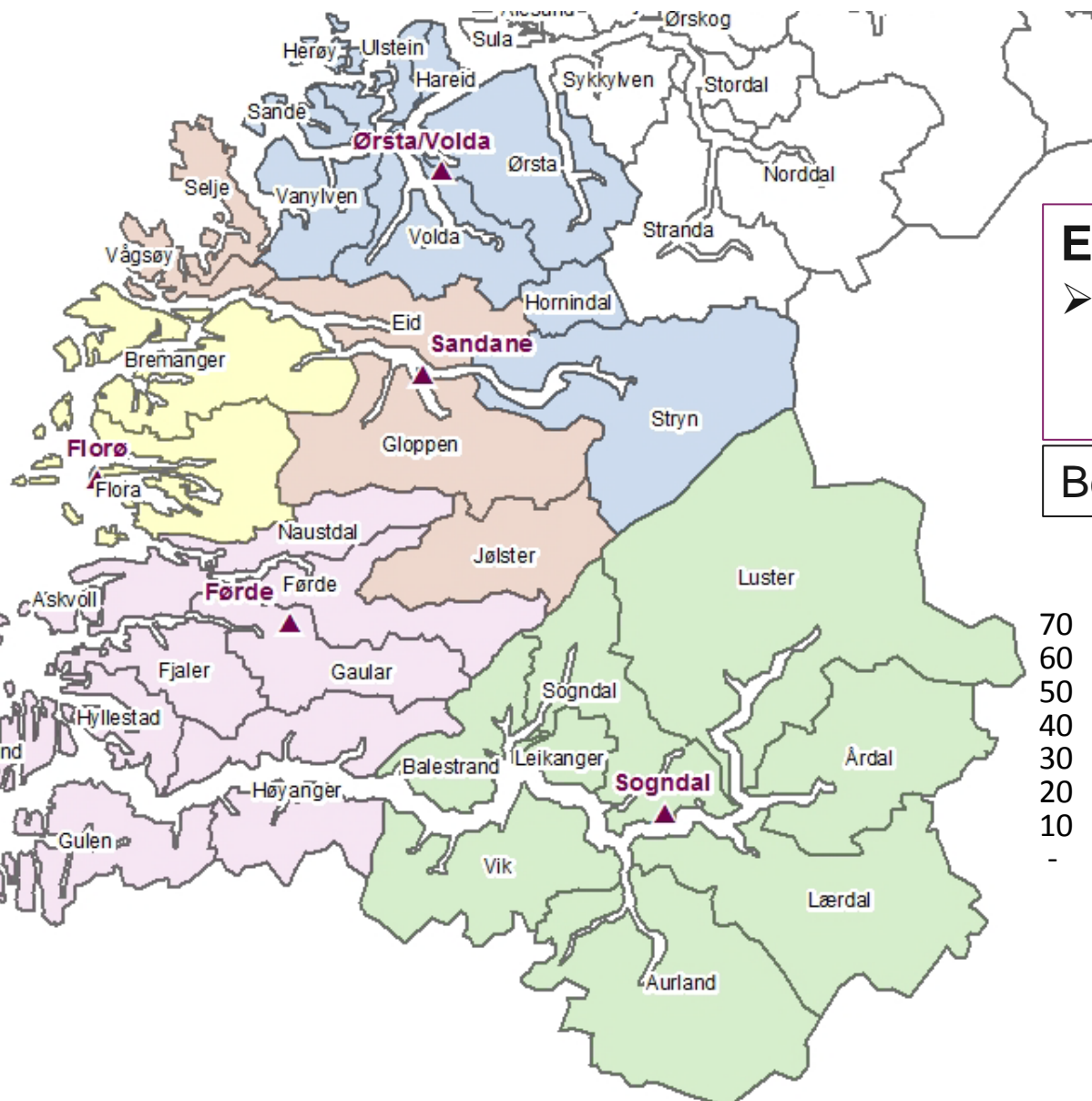
	FOT tilskudd(mill)	Resultat Avinor(mill)	Totalt tilskudd(mill)	Passasjerer (000)2013	Tilskudd pr passasjer(kr)
Førde	-14	-26	-40	84	-474
Florø	-	-17	-17	150	-113
Ørsta Volda	-34	-23	-57	122	-469
Sandane	-46	-21	-67	40	-1 686
Sogndal	-20	-25	-44	74	-599
Totalt	-114	-111	-225	469	-480

Fakta om området som berøres

➤ Berørte kommuner:	33
➤ Innbyggere:	156.000
➤ Passasjerer:	470.000
➤ Antall reiser(TR):	235.000

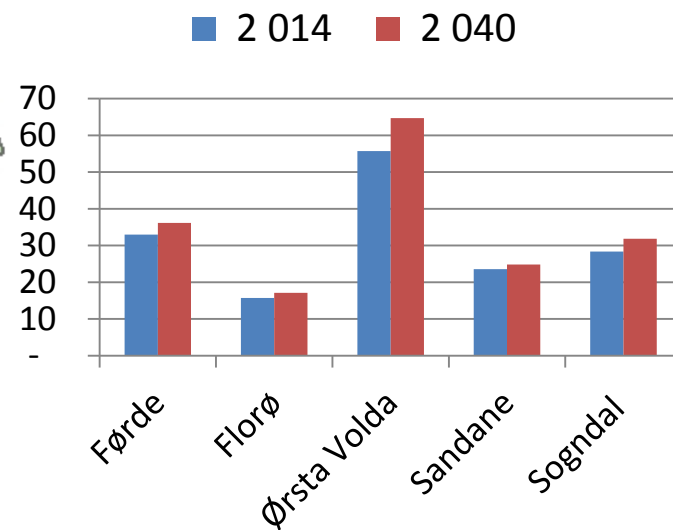
Influensområder

Et influensområde

- Alle kommuner som har denne flyplassen som sin nærmeste.

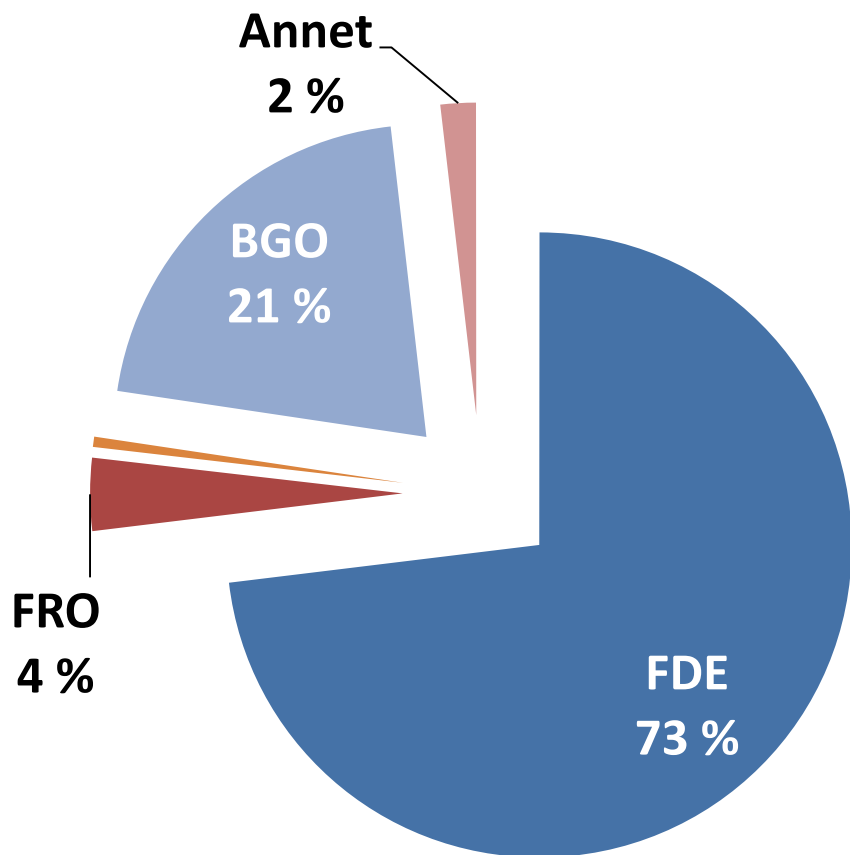
Befolkning

Ikke alle reiser fra nærmeste flyplass...

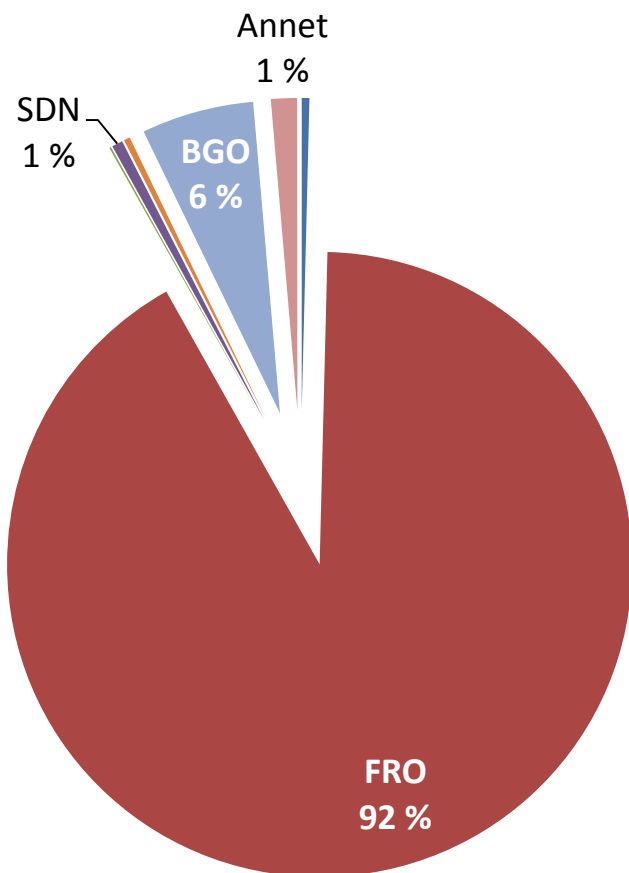
- Om man velger å reise fra en flyplass som ikke er nærmest i reisetid/avstand kalles det **lekkasje**
- Lekkasje kan ha mange årsaker, de viktigste er
 - Lavere priser
 - Høyere frekvens
 - Mer tilpasset avgangstid
 - Ledige seter når man skal reise
- Med bedre veier blir «avstanden» mellom flyplasser kortere og lekkasjen vil øke

Flyplassvalg i Førdes influenssområde

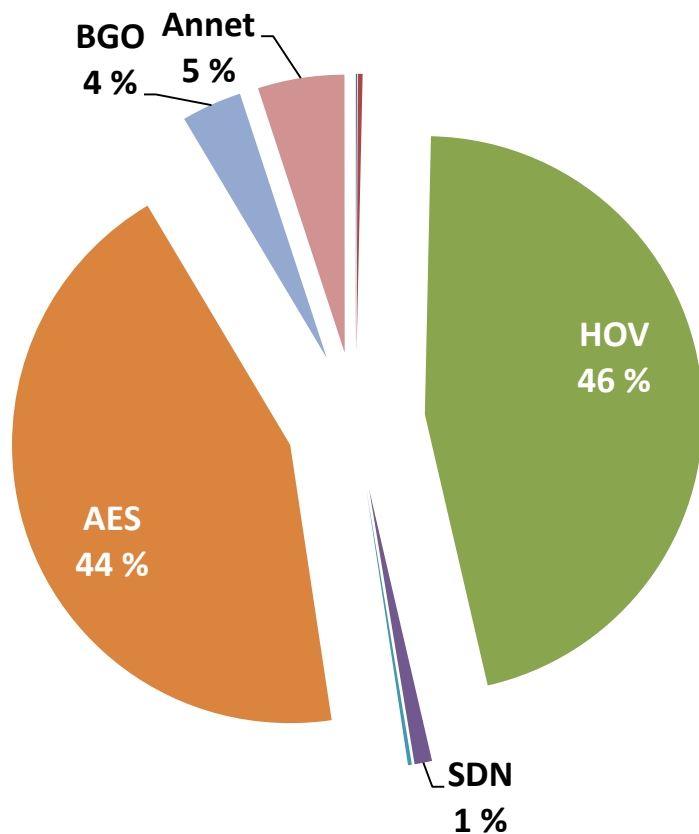
Lekkasje		
Kommune	Grad	Alternativ flyplass
Gulen	Stor	Bergen
Solund	Stor	Bergen
Hyllestad	Stor	Bergen
Høyanger	Middels	Bergen
Askvoll	Stor	Bergen
Fjaler	Middels	Bergen
Gaular	Liten	Bergen
Førde	Liten	Bergen og Florø
Naustdal	Stor	Bergen og Florø

Valg av flyplass i Florøs influensområde

Kommune	Grad	Alternativ flyplass
Flora	Liten	Bergen
Bremanger	Liten	Bergen

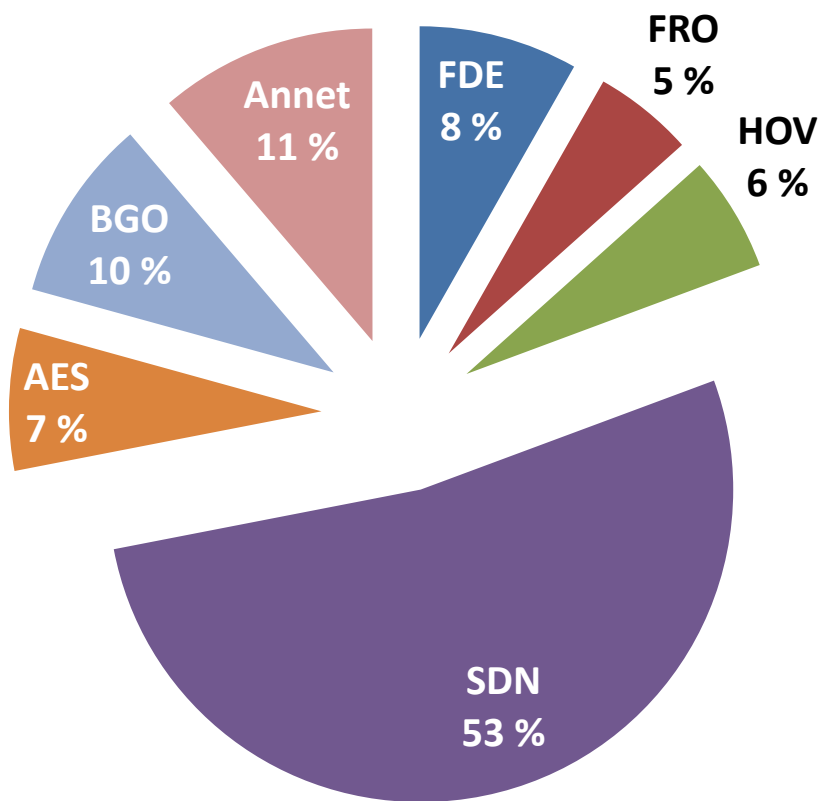
Flyplassvalg i Ørsta Voldas influensområde

Kommune	Lekkasje	Alternativ flyplass
Hornindal	Middels	Ålesund
Stryn	Middels	Sandane og Ålesund
Vanylven	Stor	Ålesund
Sande (M. og R.)	Stor	Ålesund
Herøy (M. og R.)	Stor	Ålesund
Ulstein	Stor	Ålesund
Hareid	Stor	Ålesund
Volda	Liten	Ålesund
Ørsta	Middels	Ålesund

➤ Kommunene Vanylven, Sande, Herøy, Ulstein og Hareid reiser mer fra Ålesund enn fra Ørsta Volda

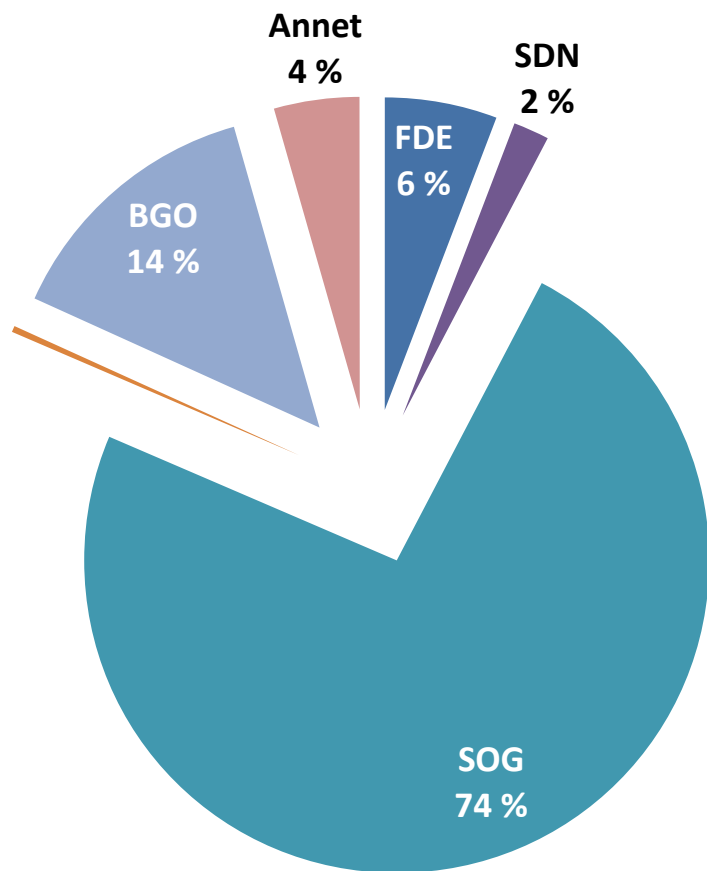
Flyplassvalg i Sandanes influensområde

Lekkasje

Kommune	Grad	Alternativ flyplass
Jølster	Stor	Førde
Vågsøy	Middels	Ørsta Volda/Bergen
Selje	Stor	Florø og Ålesund
Eid	Middels	Ålesund og Bergen
Gloppen	Liten	Førde og Bergen

Flyplassvalg i Sogndals influensområde

Kommune	Grad	Alternativ flyplass
Vik	Stor	Bergen
Balestrand	Stor	Førde og Bergen
Leikanger	Liten	Bergen
Sogndal	Liten	
Aurland	Stor	Bergen
Lærdal	Middels	Bergen
Årdal	Stor	Førde og Sandane
Luster	Liten	

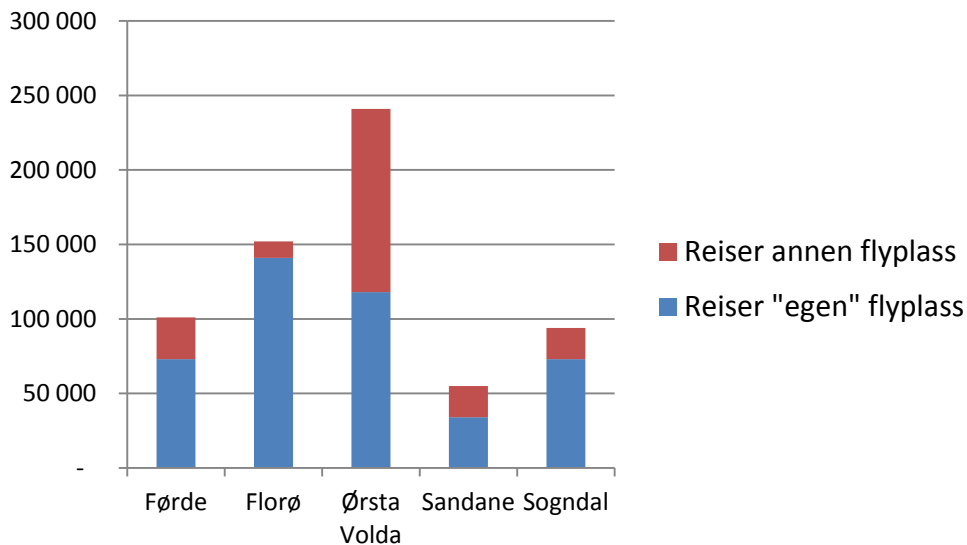
Oppsummering trafikklekkasje

	Førde	Florø	Ørsta Volda	Sandane	Sogndal	Ålesund	Bergen
Førde		4 000	-	-	-	1 000	23 000
Florø	1 000		-	1 000	-	-	9 000
Ørsta Volda	-	1 000		3 000	1 000	109 000	9 000
Sandane	4 000	3 000	4 000		-	4 000	6 000
Sogndal	5 000	-	-	2 000		-	14 000

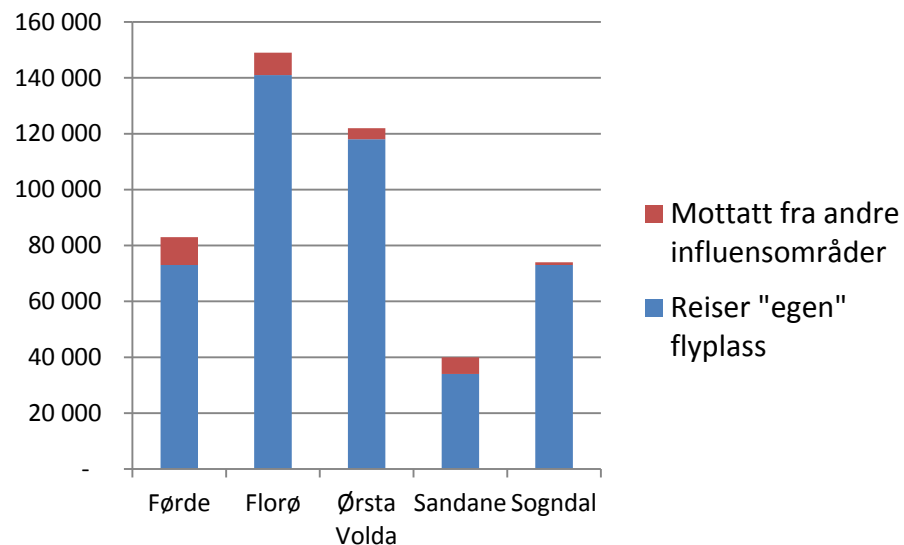
- Lekkasje til store lufthavner ca 175.000(115.00 Ålesund/60.000 Bergen)
- Liten intern lekkasje mellom de lokale flyplassene
- Førde og Florø mottar flere enn de avgir, motsatt for de andre

Reisevaner 2013 oppsummert

Trafikk pr influensområde

Trafikk pr flyplass

- Totalt 470.000 passasjerer på de 5 flyplassene
- 175.000 passasjerer fra Ålesund og Bergen
- Totalt antall passasjerer til/fra influensområdet 640 -650.000

Konsekvenser for reisetider ved bruk av alternativ lufthavn

- Metode
 - Finner kjøretid og avstand mellom alle kommunesentra og alle de lokale flyplassene
 - Beregner endringer i kjøretid hvis man ikke bruker sin nærmeste flyplass
 - Finner total endring i kjøretid ved bytte av flyplass

Kjøretider fra kommuner i Førde/Florøs influensområde

Førdes influensområde

	Førde	Florø	Bergen
Gulen	146		173
Solund	220		231
Hyllestad	68	137	
Høyanger	49	113	
Askvoll	49	118	
Fjaler	29	97	
Gaular	14	77	
Førde	17	55	
Naustdal	30	46	

Florøs influensområde

	Florø	Førde
Flora	4	67
Bremanger	64	92

Kjøretider fra kommuner til ulike lufthavner

Ørsta Voldas influensområde:

	Ørsta Volda	Sandane	Ålesund
Hornindal	44	87	
Stryn	63	90	
Vanylven	106	112	
Sande (M. og R.)	45		132
Herøy (M. og R.)	50		137
Ulstein	32		109
Hareid	46		98
Volda	11		125
Ørsta	6		114

Sandanes influensområde

	Sandane	Førde	Florø	Ørsta Volda
Jølster	43	58		
Vågsøy	102			135
Selje	120			144
Eid	52			88
Gloppen	12	93		

Sogndals influensområde

	Sogndal	Førde	Sandane	Bergen
Vik	114	146		
Balestrand	106	91		
Leikanger	42		120	
Sogndal	22		92	
Aurland	100			154
Lærdal	90		179	
Årdal	84		173	
Luster	47		121	

Endrede reisetider ved ikke å benytte Førde

	Økt reisetid(min)	Antall reiser Førde	Økt reisetid pr år(timer)	Alternativ flyplass
Gulen	27	-	-	Bergen
Solund	11	-	-	Bergen
Hyllestad	69	-	-	Florø
Høyanger	64	5 000	5 000	Florø
Askvoll	69	2 000	2 000	Florø
Fjaler	68	4 000	5 000	Florø
Gaular	63	12 000	13 000	Florø
Førde	38	49 000	31 000	Florø
Naustdal	16	1 000	-	Florø
Totalt	46	73 000	56 000	

Gjennomsnittlig økt reisetid til flyplass: 46 minutter

Endrede reisetider ved ikke å benytte Florø

	Økt reisetid(min)	Antall reiser Florø	Økt reisetid pr år(timer)	Alternativ flyplass
Flora	63	137 000	144 000	Førde
Bremanger	28	4 000	2 000	Førde
Totalt	62	141 000	146 000	

Gjennomsnittlig økt reisetid til flyplass: 62 minutter (1t 2 min)

Endrede reisetider ved ikke å benytte Ørsta Volda

	Økt reisetid(min)	Antall reiser Ørsta Volda	Økt reisetid pr år(timer)	Alternativ flyplass
Hornindal	43	2 000	1 000	Sandane
Stryn	27	9 000	4 000	Sandane
Vanylven	6	2 000	-	Sandane
Sande (M. og R.)	87	-	-	Ålesund
Herøy (M. og R.)	87	10 000	15 000	Ålesund
Ulstein	77	8 000	10 000	Ålesund
Hareid	52	-	-	Ålesund
Volda	114	53 000	101 000	Ålesund
Ørsta	108	33 000	59 000	Ålesund
Totalt	97	117 000	190 000	

Gjennomsnittlig økt reisetid til flyplass: 97 minutter (1t 37 min)

Endrede reisetider ved ikke å benytte Sandane

	Økt reisetid(min)	Antall reiser Sandane	Økt reisetid pr år(timer)	Alternativ flyplass
Jølster	15	2 000	1 000	Førde
Vågsøy	33	15 000	8 000	Ørsta Volda
Selje	24	1 000	-	Ørsta Volda
Eid	36	6 000	4 000	Ørsta Volda
Gloppen	81	11 000	15 000	Førde
Totalt	48	35 000	28 000	

Gjennomsnittlig økt reisetid til flyplass: 48 minutter

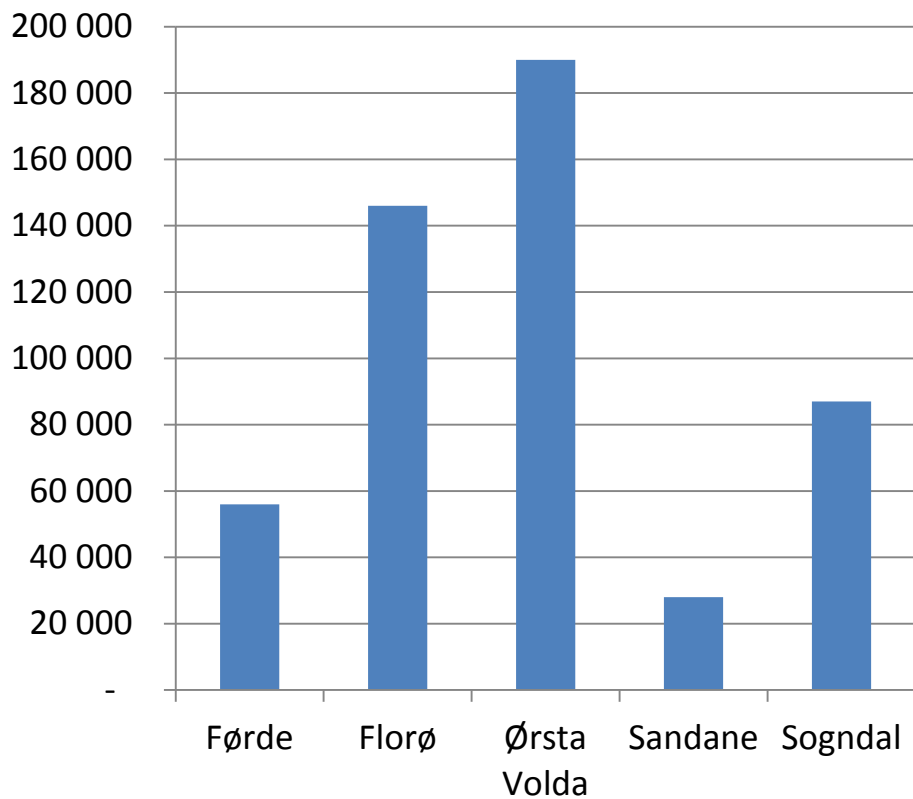
Endrede reisetider ved ikke å benytte Sogndal

	Økt reisetid(min)	Antall reiser Sogndal	Økt reisetid pr år(timer)	Alternativ flyplass
Vik	32	-	-	Førde
Balestrand	-15	-	-	Førde
Leikanger	78	4 000	5 000	Sandane
Sogndal	70	43 000	50 000	Sandane
Aurland	54	-	-	Bergen
Lærdal	89	3 000	4 000	Sandane
Årdal	89	2 000	3 000	Sandane
Luster	74	20 000	25 000	Sandane
Totalt	73	72 000	87 000	

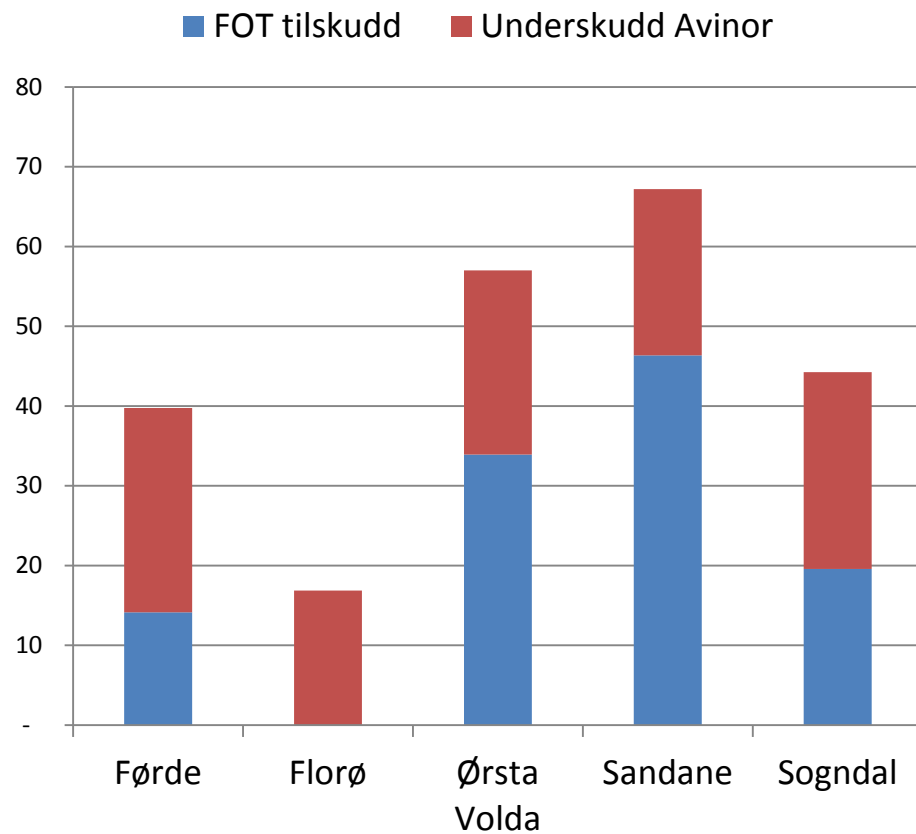
Gjennomsnittlig økt reisetid til flyplass: 73 minutter (1t 13 min)

Endringer i reisetid og tilskudd ved ikke å benytte nærmeste lufthavn

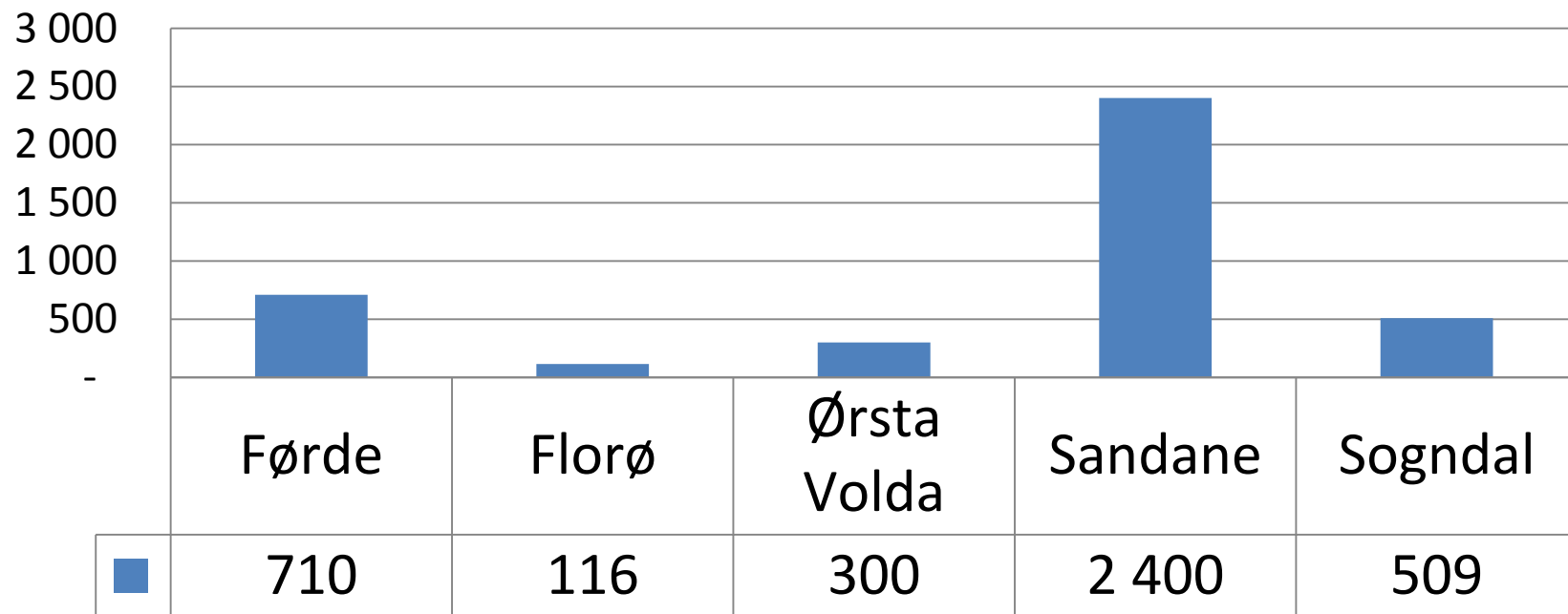
Økt reisetid pr år

Redusert tilskudd pr år

Redusert «tilskudd» pr ekstra reisetime pr lufthavn

Mulige scenarier ved en evt nedlegging

- Nedlegging av 1 lufthavn
- Nedlegging av 2 lufthavner

Økt reisetid ved å velge bort 2 lufthavner (timer pr år)

	Sandane,Førde	Sandane,Sogndal
Førde	56 000	-
Florø	-	-
Ørsta Volda	-	-
Sandane	31 000	28 000
Sogndal	-	103 000
Totalt	87 000	131 000

Tilskuddsreduksjon ved nedleggelse av 2 lufthavner

(mill NOK pr år)

	Sandane, Førde	Sandane, Sogndal
Førde	40	
Florø		
Ørsta Volda		
Sandane	67	67
Sogndal		44
Totalt	107	111

Tilskuddsreduksjon pr time økt reisetid 2 lufthavner

	Sandane,Førde	Sandane,Sogndal
Førde	710	
Florø		
Ørsta Volda		
Sandane	2 168	2 400
Sogndal		430
Totalt	1 230	851

Økt passasjergrunnlag gir bedre tilbud

Flystørrelse(seter)	Daglige frekvenser								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
39	14	28	42	56	70	84	98	112	126
50	18	36	54	72	90	108	126	144	162
78	28	56	84	112	140	168	197	225	253

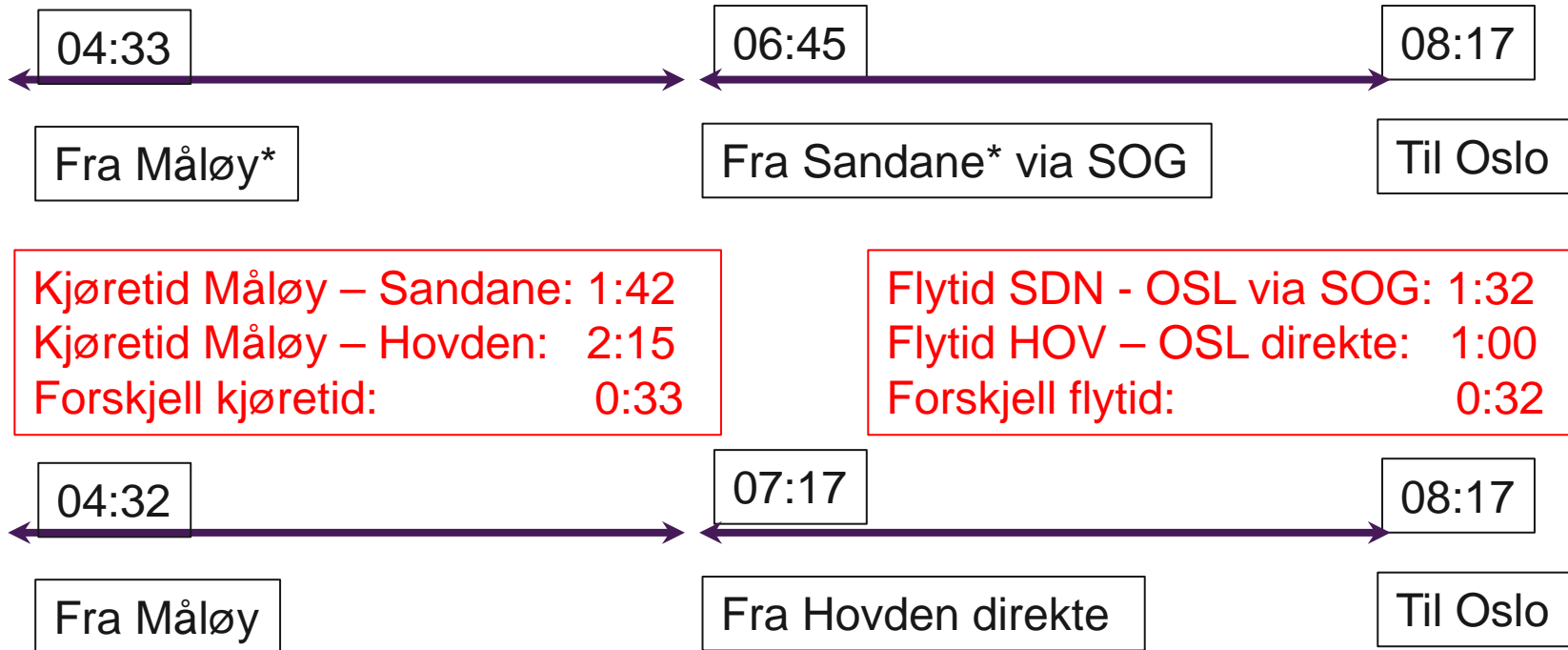
Passasjerer(000 pr år) for å skape 60% belegg

Oslo	
Førde	72
Florø	75
Ørsta	
Volda	99
Sandane	35
Sogndal	59

Florø + Førde = 147

- Effekter bedre tilbud:**
- Mer fleksibilitet i valg av reisetid
 - Mindre venting, mer effektiv arbeidssituasjon

Flere direkteflyvninger gir kortere reisetid

*Forutsetter minimum 30 min oppmøtetid

Mulige fremtidsscenarioer

1. Uendret lufthavnstruktur
2. Endret lufthavnstruktur
 - Nedlegging av 1 lufthavn
 - Nedlegging av 2 lufthavner
3. Tilpasset tilbud
 - Reduserte åpningstider
 - Andre flytyper
 - Mindre omfattende driftsformer, tilpasset infrastruktur
 - In-/outsourcing av tjenester

Mulige vurderinger av driftsform

- Flytyper
 - For store markeder til mindre fly
 - Mangel på operatører
- Åpningstider
 - Muligheter for justerte åpningstider dersom det ikke lyses ut FOT ruter til Bergen
 - Tilrettelegge i anbudsutlysningene for stengningsperiode midt på dagen